

Výrobce/výrobkyně forem ze dřeva (kód: 28-024-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Technická chemie a chemie silikátů (kód: 28)
Týká se povolání:	Průmyslový modelář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických a výtvarných podkladech při výrobě sklářských forem ze dřeva	3
Volba postupu práce a technologických podmínek při výrobě sklářských forem ze dřeva	3
Posuzování kvality surovin a hodnot parametrů při výrobě sklářských forem ze dřeva	3
Výroba sklářských forem ze dřeva	3
Obsluha a seřizování strojního zařízení pro čištění a výrobu sklářských forem ze dřeva	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických a výtvarných podkladech při výrobě sklářských forem ze dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologii výroby a zpracování dutého, lisovaného a technického skla	Ústní ověření
b) Provést rozbor parametrů uvedených na předloženém výkresu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit výkresy pro zušlechťovací provozy a rozhodnout, zda referenční vzorek kvalitou odpovídá dané technologii zušlechťování podle předloženého výkresu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zjistit, zda referenční vzorek odpovídá parametrům daným předloženým technickým výkresem	Praktické předvedení
e) Rozhodnout podle předloženého výkresu o technologickém postupu výroby formy	Praktické předvedení
f) Zhotovit stříh pro výrobu formy podle předloženého výkresu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce a technologických podmínek při výrobě sklářských forem ze dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vybavení formařské dílny, zdůvodnit nutnost dodržování zásad BOZP ve formárně, zejména s přihlédnutím ke specifickým požadavkům na práci s elektrickým nářadím a stroji	Ústní ověření
b) Připravit materiál, nástroje a pomůcky podle výrobního předpisu, zkontrolovat funkčnost připravených nástrojů a strojních zařízení pro výrobu sklářských forem ze dřeva	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Posuzování kvality surovin a hodnot parametrů při výrobě sklářských forem ze dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit, zda předložená forma splňuje kvalitativní parametry podle výrobního předpisu, v případě zjištění vady provést návrh na její odstranění, prakticky odstranit zjištěné vady na výrobku podle příslušné výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést vizuální kontrolu a měření předepsaných rozměrů podle výrobní dokumentace u předložené sklářské formy	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Odstranit chyby a malé nedostatky na předložené sklářské formě, provést u hotového výrobku konečnou kontrolu s vyznačením chyb a vad	Praktické předvedení
d) Posoudit vlastnosti zvoleného materiálu (tvrdost, pružnost, nasákavost, obrobiteľnosť, odolnosť vyluhování a vypalování) z hlediska druhu formy podle příslušné výrobní dokumentace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba sklářských forem ze dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologii obrábění dřeva	Ústní ověření
b) Předvést základní pracovní úkony při výrobě forem: zpracovat pomocné materiály, připravit dřevo k výrobě, předkreslit tvar podle stříhu, bezpečně ručně opracovat dřevěný polotovár	Praktické předvedení
c) Ručně zhotovit jednoduchou formu, předvést základní postup při dlabání forem, vyřezávání ruční pilkou a vrtání ruční vrtačkou	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést dokončovací práce u ručně vyrobených forem tj. rozřezávání, navrtávání otvorů a značení forem	Praktické předvedení
e) Předvést náročné a speciální práce při výrobě forem: řezání špalků různými způsoby podle zadání, soustružení jednoduchých a složitějších forem ze dřeva	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Zhotovit klapačky, drátěné optišky, kování a vázání forem včetně rozmístění skobiček a drátů	Praktické předvedení
g) Popsat výrobu jednoduché pěnoformové formy, případně pecolové formy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha a seřizování strojního zařízení pro čištění a výrobu sklářských forem ze dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit zařízení, stroje, nářadí a pomůcky pro výrobu sklářských forem a pro zpracování pomocných materiálů	Praktické předvedení
b) Provést seřízení a obsluhu pracovních nástrojů pro konkrétní pracovní operaci	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/vyrobce-forem-ze-dreva#zdravotni-zpusobilost>).

Pro splnění odborné kompetence Výroba sklářských forem ze dřeva potřebuje uchazeč osvědčení pro práci s motorovou pilou. Před zahájením zkoušky uchazeč předloží tento dokument.

U odborné kompetence **Obsluha a seřizování strojního zařízení pro čištění a výrobu sklářských forem ze dřeva** je možné vybrat z nástrojů a zařízení uvedených v MTZ pro pracovní operace jako je řezání, hoblování, vrtání, soustružení, broušení, dlabání a další. Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnost v určitém úseku sklářské výroby.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného produktu.

Pracovní oblečení odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům si zajistí uchazeč sám.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeného na výrobu a zušlechťování skla a střední vzdělání s maturitní zkouškou + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti sklářské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti sklářské výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeného na technologii skla a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti sklářské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti sklářské výroby.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti technologie skla a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti sklářské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti sklářské výroby.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na technologii silikátů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti sklářské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti sklářské výroby.
- e) Profesionální kvalifikace 28-024-H Výrobce/výrobnice forem ze dřeva + střední vzdělání s maturitní zkouškou + alespoň 5 let praxe v oblasti sklářské výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Výrobní prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Výkresová dokumentace pro výrobu forem ze dřeva
- Výrobní dokumentace, technologická a technická dokumentace pro výrobu forem ze dřeva
- Formařská dílna, která je vybavena motorovou pilou, pásovou pilou, hoblovkou, soustruhem na dřevo a stolní kotoučovou bruskou a soustruhem na opracování pěnoformu
- Truhlářské nářadí a nástroje – pomůcky k rýsování, měření, k výrobě sklářského stříhu, dláta k dlabání a dláta k soustružení, pilka, kladivo, dřevěná palička a kleště, ruční vrtačka a vrtáky, svářecí dráty a číselná raznice
- Dřevo – buková kulatina, pecol, pěnoform
- Osobní ochranné pracovní prostředky

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro sklo, keramiku a zpracování minerálů, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR

Vyšší odborná škola sklářská a Střední škola Nový Bor